

1. ЗВЕДЕНИЙ ІНДЕКС ВИРОБНИЦТВА ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ ЗА ОСНОВНИМИ ВИДАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (ЗІВ¹)

ГОЛОВНЕ

У липні 2021 року майже всі основні види економічної діяльності, окрім оптової торгівлі, продемонстрували зростання, яке підтримувалося послабленням карантинних обмежень всередині країни та поза її межами, більш оптимістичними настроями бізнесу у поєднанні з ефектом низької статистичної бази порівняння минулого року.

Разом з тим, про посткризове оздоровлення економіки наразі говорити зарано.

Довідково. За даними Національного банку індекс очікувань ділової активності у липні становив 50,8 п. (51,6 п. у червні 2021р.).

Так, у січні-липні 2021р. за розрахунками Мінекономіки ЗІВ збільшився на 1,3% (на 1,0% у січні-червні 2021р., падіння на 6,6% за 7 міс. 2020р. відповідно), ВВП – на 2,1% (на 1,7% за 6 міс. 2021р., падіння на 6,1% за 7 міс. 2020р., за оперативними даними Держстату зростання ВВП у II кв. 2021р. становило 5,4%).

Ключові показники	Місячна зміна, %			Кумулятивна зміна, %		Внесок, в.п.
	07.20	06.21	07.21	01.-07.20	01.-07.21	01-07.21
Промисловість	-2,9	1,1	0,2	-6,9	1,8	0,89
Будівництво	3,4	21,0	-0,5	-2,8	0,0	0,00
Сільське господарство	-5,8	-16,0	9,2	-11,2	2,5	0,31
Торгівля ²	X	X	X	0,8	-1,0	-0,19
Транспорт ²	X	X	X	-15,8	2,7	0,27
ЗІВ ¹	X	X	X	-6,6	1,3	X
ВВП	X	X	X	-6,1	2,1	X

Позитивний внесок у динаміку ЗІВ та ВВП сформували такі ключові ВЕД:

промисловість як за рахунок сприятливої кон'юнктури на зовнішніх сировинних ринках, так і продовження відновлення попиту з боку основних користувачів продукції галузі, пристосування до складних умов функціонування;

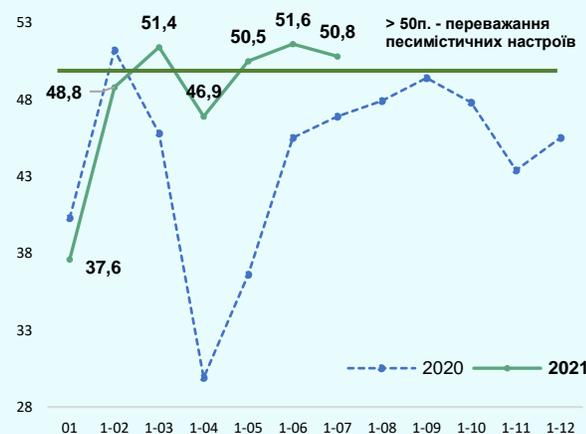
сільське господарство – в умовах виходу на активну фазу збиральної кампанії у південних регіонах з отриманням високої врожайності майже всіх культур спостерігалось відновлення зростання виробництва. Втім значне зростання витрат виробників тваринницької продукції на тлі подорожчання кормової бази та конкуренції на внутрішньому ринку з іноземними

Рис.1.1 ЗІВ та ВВП, зміна, % до відповідного періоду попереднього року

Джерело. Дані Держстат, розрахунки Мінекономіки

Рис.1.2 Індекс ділових очікувань у 2020-2021рр., пунктів

Джерело. Національний банк України

¹ Зведений індекс виробництва товарів та послуг за основними видами економічної діяльності (ЗІВ) відображає динаміку діяльності виробничої сфери національної економіки у відповідному періоді. ЗІВ розраховується на базі звітних даних по індексах фізичного обсягу виробництва ВЕД "Сільське господарство", ВЕД "Промисловість", ВЕД "Будівництво", ВЕД "Транспорт" та ВЕД "Оптова та роздрібна торгівля". Зважаючи на те, що виробнича сфера в обсязі ВВП займає близько 55%, ЗІВ має тісний кореляційний зв'язок з динамікою ВВП. Тому, оціночний показник ВВП розраховується, виходячи з ретроспективної кореляційної залежності між ЗІВ та ВВП.

аналогами, зокрема молочної продукції продовжують стримувати розвиток сільського господарства в цілому;

транспорт – (в першу чергу, з урахуванням низької статистичної бази минулого року), а також продовження зростання у липні як обсягів пасажирообігу на тлі послаблення карантинних обмежень, так і вантажообігу – за рахунок поступового відновлення попиту на вантажні перевезення;

Не виправдала очікувань **будівельна галузь**, яка через незмінність своєї динаміки порівняно з минулим роком не забезпечила позитивного внеску до зміни показника ЗІВ.

Крім того, не очікувана **зміна позитивної динаміки внутрішньої торгівлі на негативну**, що, в основному, визначалася падінням оптового товарообороту на тлі низького попиту на послуги з боку окремих промислових підприємств (зокрема, споживчих товарів короткострокового використання та групи енергія) стримувала збільшення показника ЗІВ та ВВП в цілому. Водночас активний розвиток роздрібного сегменту ринку в умовах продовження стимулювання споживчого попиту з урахуванням збільшення соціальних стандартів та переказів з-за кордону підтримував внутрішню торгівлю від ще глибшого падіння.

Ризиками для прогнозу зростання ВВП за підсумками року на рівні близько 4% лишається частота, тривалість та ступінь жорсткості можливих нових карантинних обмежень пов'язаних з новими мутаціями коронавірусу, погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури на ключових для вітчизняного експорту сировинних ринках на тлі поширення нової хвилі у світі та загострення політичних і економічних відносин між окремими країнами, посилення неплатоспроможності суб'єктів економічної діяльності, а також повноцінний запуск «Північного потоку – 2», що може позначитися на суттєвому відхиленні очікуваних значень показників транзиту.

Рис.1.3 Зміна ЗІВ, % до відповідного періоду попереднього року (права шкала) та внески до нього основних ВЕД, відсоткових пунктів (ліва шкала)

Джерело. Розрахунки Мінекономіки на базі даних Держстату

2. ПРОМИСЛОВІСТЬ

ГОЛОВНЕ

У липні (р/р), п'ятий місяць поспіль, у промисловості спостерігається зростання виробництва, проте, як і очікувалося, воно уповільнилось до 0,2% («плюс» 1,1% у червні 2021р.), а з урахуванням ефекту календарних днів прискорилось до 0,9% («плюс» 0,7% у червні 2021р.).

Зростання промислового виробництва вже більшою мірою формувалось факторами загального покращення в економіці, такими як вплив високої кон'юнктури на зовнішніх ринках, поступового відновлення попиту на окрему продукцію на внутрішньому ринку. В той час як вплив низької бази порівняння минулого року, на противагу квітню-травню, суттєво зменшився та не був визначальним.

Довідково. За даними Євростату у червні 2021р. порівняно з червнем 2020р. (р/р) обсяг промислового виробництва у ЄС-27 зріс на 10,5%, у Євросоні – на 9,7% (в Україні даний показник становив «плюс» 1,1%).

За даними НБУ респонденти сектору промисловості оптимістично налаштовані щодо економічних перспектив своїх підприємств третій місяць поспіль, так індекс очікувань ділової активності становив 51,9 у липні порівняно з 52,5 у червні 2021р. Респонденти прогнозували зростання обсягів виготовленої продукції, нових замовлень на продукцію, у тому числі експортних. На тлі високих очікувань щодо зростання цін на сировину та матеріали очікується здорожчання власної продукції. Водночас, посилилися песимістичні оцінки щодо запасів сировини та матеріалів. Підприємства промисловості все ще не очікують зростання чисельності працівників.

У розрізі основних підвидів зростання виробництва у липні 2021р. відбулося у добувній промисловості – 4,0% («плюс» 2,5% у червні 2021р. та «мінус» 0,6% у липні 2020р.) та у постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – на 2,2% («мінус» 5,5% та «плюс» 4,0% відповідно). Втім, у переробній промисловості спостерігалось скорочення виробництва на 1,8% («плюс» 2,0% та «мінус» 5,2% відповідно).

Враховуючи вищезазначене, за підсумком 7 міс. 2021р. (п/п) промислове виробництво в цілому, зросло на 1,8% («плюс» 2,1% за 6 міс. 2021р. та «мінус» 6,9% за 7 міс. 2020р.), у тому числі у переробній промисловості – на 1,8% («плюс» 2,5% та «мінус» 8,1% відповідно), добувній промисловості - на 1,8% («плюс» 1,4% та «мінус» 5,4% відповідно) та постачанні електроенергії, газу, пари та

Рис.2.1 Індекс промислової продукції та внески, зміна, у % (р/р) та в.п.

Джерело. Держстат

Рис.2.2 Індекс промислової продукції у січні-липні, зміна, у % (п/п)

Рис.2.3 Індеси промислової продукції у розрізі основних підвидів, зміна, у % (р/р)

Джерело. Держстат

кондиційованого повітря – на 1,7% («плюс» 1,7% та «мінус» 4,3% відповідно).

Основні види промисловості, % (р/р) та внески

Ключові показники	Місячна зміна, %		Внесок в.п.		Частка у пром., 2020р.
	Липень 2021	Червень 2021	Липень 2021	Червень 2021	
Промисловість, в цілому	0,2	1,1	X	X	100
Добувна промисловість	4,0	2,5	0,7	0,4	14,3
Переробна промисловість	-1,8	2,0	-0,8	1,5	64,6
Постачання електроенергії, газу, пари	2,2	-5,5	0,4	-0,8	19,7
Харчова	-19,2	-16,3	-3,5	-3,0	23
Текстильна	-3,8	2,2	-0,1	0,1	1
Деревообробна, целюозна, поліграфічна	3,4	14,9	0,1	0,5	3,4
Кокс, нафтопереробка	36,8	6,8	0,6	0,1	2,3
Хімічна	-5,8	-7,7	-0,1	-0,1	2,8
Фармацевтика	13,7	8,0	0,2	0,1	1,6
Будматеріали	9,9	18,6	0,4	0,7	6,3
Металургія	8,4	7,0	1,1	0,9	15
Машинобудування	3,8	17,6	0,4	1,6	7
Меблі, ремонт і монтаж устаткування	2,0	15,7	0,1	0,6	2,1

Джерело. Держстат, Мінекономіки

Загалом найбільший позитивний внесок у зростання промислового виробництва сформував ГМК (металургія та добувна промисловість), негативний - виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів.

Зростання індексу промислового виробництва відбулося у:

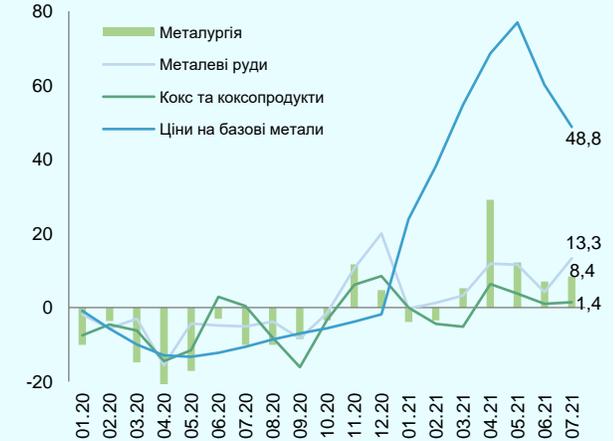
металургії («плюс» 8,4% у липні 2021р. порівняно з «плюс» 7,0% у червні 2021р. та «мінус» 10,2% у липні 2020р.) за рахунок збереження сприятливої кон'юнктури на зовнішніх ринках чорних металів.

Довідково. Світові ціни на базові метали у липні (р/р) зросли на 48,8% (у 1,6 раза у червні 2021р.).

За даними Worldsteel за 7 міс. 2021р. в Україні виробництво сталі зросло – на 7,4% (у світовому рейтингу виробників сталі Україна посіла 14 місце серед 64 країн виробників), виробництво чавуну зросло – на 7,8% (у світовому рейтингу виробників чавуну Україна обіймає 10-ту позицію серед 38 країн-виробників).

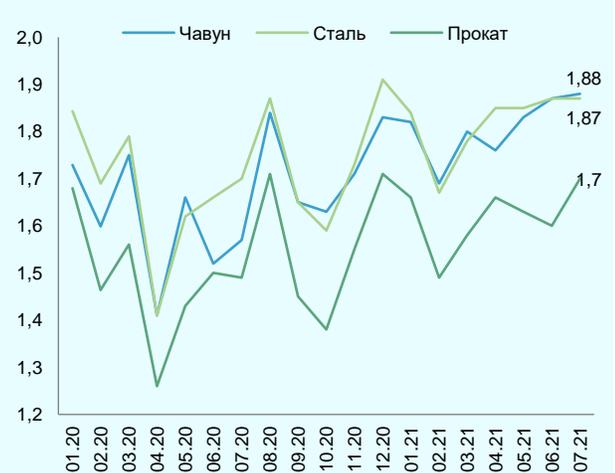
добувні промисловості («плюс» 4,0% у липні 2021р. порівняно з «плюс» 2,5% у червні 2021р. та «мінус» 0,6% у липні 2020р.), в першу чергу, за рахунок високої цінової кон'юнктури на зовнішніх ринках на залізні руди (зростання добування металевих руд прискорилось до

Рис.2.4 Середні світові ціни на базові метали (дані Світового банку) та металургійне виробництво, зміна, у % (р/р)

Джерело. Держстат, Світовий банк

Рис.2.5 Виробництво чавуну, сталі та прокату (дані Укрметалургпром), млн.т

Джерело. Укрметалургпром

Рис.2.6 Основні підвиди добувної промисловості, зміна, у % (р/р)

Джерело. Держстат

13,3% порівняно з «плюс» 4,2% у червні 2021р.). Водночас, скоротилося: добування вугілля (на 8,1% порівняно з «плюс» 3,5% у червні 2021р.) через низький попит з боку теплових електростанцій та добування сирової нафти та природного газу (на 2,1% порівняно з «мінус» 1,3% відповідно) внаслідок низького рівня капітальних вкладень впродовж тривалого періоду.

Довідково. Світові ціни на залізну руду у липні 2021р. (р/р) продовжували зростати (у 1,97 раза порівняно з 2,1 раза у червні 2021р.) за рахунок формування значного попиту з боку металургійних підприємств на тлі пожевлення світової економіки після пом'якшення карантинних обмежень та активізації великих інфраструктурних проектів задля стимулювання економіки різними країнами. Додатковим чинником зростання цін став економічний конфлікт між Китаєм і Австралією.

постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря («плюс» 2,2% у липні 2021р. порівняно з «мінус» 5,5% у червні 2021р. та «плюс» 4,0% у липні 2020р.) за рахунок збільшення попиту на тлі аномальної спеки, зокрема у третій декаді місяця.

машинобудуванні («плюс» 3,8% у липні 2021р. порівняно з «плюс» 17,6% у червні 2021р. та «мінус» 19,5% у липні 2020р.), хоча зростання уповільнилося в умовах тривалого циклу виробництва продукції і нестабільного рівня замовлень;

виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції («плюс» 9,9% у липні 2021р. порівняно з «плюс» 18,6% у червні 2021р. та «плюс» 0,3% у липні 2020р.) та **виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності** («плюс» 3,4% порівняно з «плюс» 14,9% та «мінус» 5,5% відповідно) за рахунок попиту з боку окремих підвидів будівництва (за даним Держстату у липні 2021р. (р/р) індекс житлового будівництва зріс на 39,3%, нежитлових будівель – на 0,3%);

Водночас, прискорилось падіння виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів (до «мінус» 19,2% у липні 2021р. проти «мінус» 16,3% у червні 2021р. та «плюс» 5,8% у липні 2020р.), що було обумовлено переважно низькою сировинною базою з боку с/г виробництва через неврожай 2020р., зростанням витратності виробництва, а також високою конкуренцією з боку імпорту на внутрішньому ринку, що, в першу чергу, негативно впливало на виробництво молочної продукції. Крім того, дія карантинних заходів, зокрема у країнах-торгових партнерах, а також низький попит з боку

Рис.2.7 Добування кам'яного вугілля, виробництво та споживання електроенергії, зміна, у % (р/р)

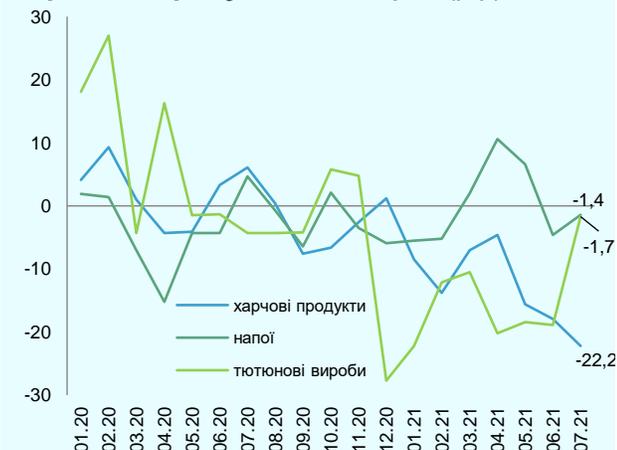
Джерело. Держстат, Міненерго

Рис. 2.8 Основні підвиди машинобудування, зміна, у % (р/р)

Джерело. Держстат

Рис.2.9 Основні підвиди виробництва харчових продуктів, зміна, у % (р/р)

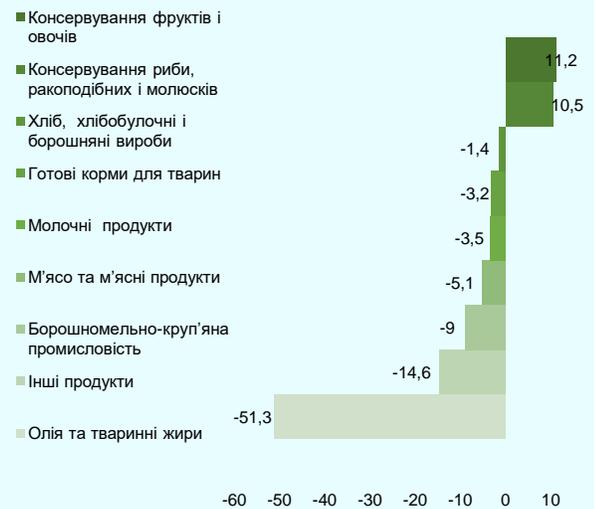
Джерело. Держстат

вітчизняних закладів громадського харчування виступали додатковими стримуючими чинниками розвитку виробництва харчових продуктів та напоїв.

Регіональний розріз

За підсумком липня 2021р. зростання виробництва спостерігалось у 12 регіонах, зокрема найбільше у Луганській обл. (у 1,6 раза у липні 2021р.), Рівненській обл. (на 13,3% відповідно) та Одеській обл. (на 10,7% відповідно) за рахунок збільшення виробництва будівельних матеріалів, хімічної продукції та продукції машинобудування на тлі низької статистичної бази порівняння минулого року. Найбільше скорочення – у Кіровоградській обл. (на 29,0% у липні 2021р.), Чернівецькій обл. (на 22,5% відповідно), Хмельницькій обл. (на 12,6% відповідно).

Рис.2.10 Індекси основних підвидів виробництва харчових продуктів у липні 2021р., зміна, у % (р/р)

Джерело. Держстат

Рис.2.11 Індекси промислової продукції за основними промисловими групами товарів, зміна, у % (р/р)

Джерело. Держстат

Рис.2.12 Регіональний аспект розвитку промисловості у липні 2021р., зміна, у % (р/р)

Джерело. Держстат

3. СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

ГОЛОВНЕ

У липні, вперше в поточному році, с/г виробництво зросло.

Зважаючи на сезонний характер виробництва рослинницької продукції, із січня—червня валова продукція с/г формується на основі даних щодо продукції рослинництва та тваринництва.

Зростання обсягів виробництва с/г продукції, в першу чергу, обумовлено виходом на активну фазу збиральної кампанії у південних регіонах з отриманням високої врожайності майже всіх с/г культур, що дозволило отримати позитивні результати у рослинництві. Тоді як, у тваринництві на тлі значного зростання затрат на виробництво продукції, та конкуренції на внутрішньому ринку з іноземною молочною продукцією продовжує спостерігатися скорочення.

Відтак, у липні 2021р. виробництво с/г продукції зросло на 9,2% («мінус» 16% у червні 2021р. та «мінус» 5,8% у липні 2020р.) та відповідно у січні-липні 2021р. – на 2,5% («мінус» 8,2% у січні-червні 2021р. та «мінус» 11,2% у січні-липні 2020р.).

Ключові показники	Місячна зміна, %			Кумулятивна зміна, %		Внесок, в.п.
	07.2020	06.2021	07.2021	01-07.2020	01-07.2021	01-07.2021
Сільське господарство	-5,8	-16,0	9,2	-11,2	2,5	-
Рослинництво	-	-	-	-15,7	7,0	4,0
Тваринництво	-	-	-	-2,5	-4,9	-1,5

Джерело: Держстат, розрахунки Мінекономіки

РОСЛИННИЦТВО

Зростання обсягів виробництва у **рослинництві** («плюс» 7% у січні-липні 2021р. порівняно з «мінус» 15,7% у січні-липні 2020р.) обумовлено перенесенням початку збиральної кампанії у південних регіонах, що пов'язано з погодними умовами травня та червня (великою кількістю опадів, відносно невисокими температурами), що призвели до продовження вегетації культур. Водночас, сприятливі погодні умови в кінці червня та на початку липня дозволили отримати високу врожайність майже всіх с/г культур.

За даними Держстату станом на 01.08.2021 врожай зернових культур становив 31,4 млн. т, що на 10,8% більше ніж на аналогічну дату минулого року, насамперед, за рахунок збільшення врожайності на 17,7%.

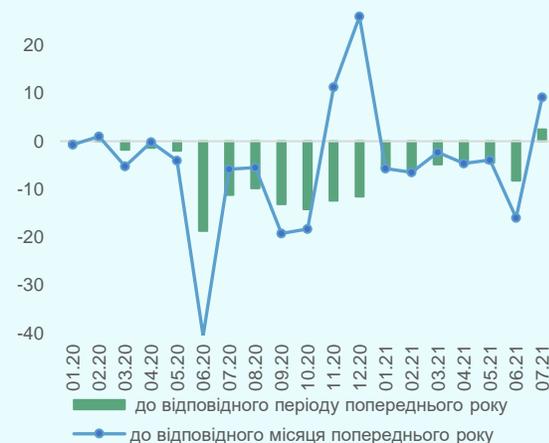
Довідково. Станом на 02.09.2021 за оперативними даними Мінагрополітики врожай пшениці склав 32,8 млн. т (обмолочено 100% від площі посіву), при врожайності 46,2 ц/га.

За даними Держстату у 2020р. врожай пшениці становив 24,9 млн. т, в останні раз найбільший врожай пшениці спостерігався у 2019р. – 28,3 млн. т.

ТВАРИННИЦТВО

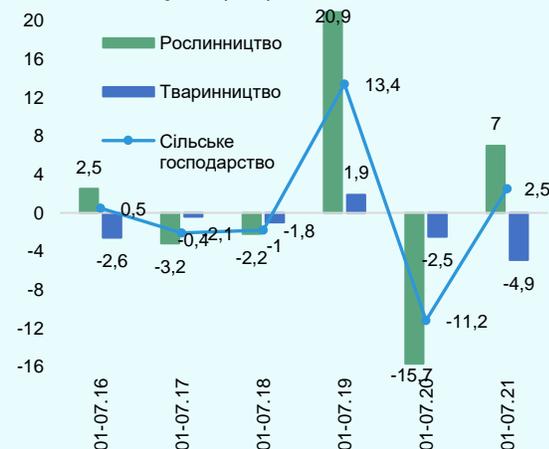
У **тваринництві** продовжує спостерігатися зменшення обсягів виробництва («мінус» 4,9% у січні-липні 2021р., «мінус» 4,7% у

Рис.3.1 Індекс с/г продукції, зміна, у %

Джерело. Держстат

Рис.3.2 Індекс с/г продукції, у т.ч. рослинництва та тваринництва, зміна, у % (п/п)

Джерело. Держстат

Рис.3.3 Виробництво, зібрана площа та урожайність с/г культур станом на 01.08.2021, зміна, у % (на відповідну дату)

Джерело. Держстат

січні-червні 2021р. та «мінус» 2,5% у січні-липні 2020р.).

У розрізі основних підвидів тваринницької продукції найбільший негативний внесок мало:

скорочення **виробництва яєць** на 14,4% («мінус» 13,6% у січні-червні 2021р. та «мінус» 1,2% у січні-липні 2020р.), що, зокрема, обумовлено зниженням поголів'я на тлі закриття окремих підприємств внаслідок банкрутства;

Довідково. Станом на 01.08.2021 поголів'я птиці скоротилося на 3,5% («мінус» 3,4% станом на 01.08.2020). Рівень рентабельності виробництва яєць у 2020р. становив «мінус» 19,2%. За даними ДМС у січні-липні 2021р. експорт м'яса птиці (гр.207) у фізичному вимірі збільшився на 1,1% («плюс» 4,3% у січні-липні 2020р.).

падіння **виробництва молока** на 6% («мінус» 5,6% у січні-червні 2021р. та «мінус» 3,79% у січні-липні 2020р.) через значне здорожчання утримання ВРХ, що спонукає скорочувати поголів'я (станом на 01.08.2021. поголів'я ВРХ скоротилося на 6,4% («мінус» 6,7% станом на 01.08.2020)) та високий рівень конкуренції на внутрішньому ринку молочної продукції з іноземною, виробництво якої у більшості країн субсидіюється на високому рівні (за даними ДМС у січні-липні 2021р. імпорт молочної продукції (гр.401-406) у фізичному вимірі збільшився на 7,5% (зростання у 2,9 раза у січні-липні 2020р.).

Додатковим чинником є низькі закупівельні ціни на молоко у господарств населення, зважаючи на значну частку (68,9%) їх у загальному виробництві (за даними Держстату у січні-червні 2021р. закупівельні ціни на молоко у господарств населення порівняно з підприємствами нижчі на 18,5%);

Довідково. За даними Держстату у січні-липні 2021 року (п/п) сукупний індекс витрат на виробництво сільськогосподарської продукції зріс на 34,7%, у т.ч. продукції рослинництва – на 31,5% та продукції тваринництва – на 41,3%. Індекс цін на матеріально-технічні ресурси промислового походження, що споживаються сільським господарством, збільшився - на 35,8%.

скорочення **вирощування с/г тварин** (у живій масі) у підприємствах на 0,2% («мінус» 0,6% у січні-червні 2021р. та на рівні січня-липня 2019р. у січні-липні 2020р. (0%)).

Довідково. У січні-липні 2021р. (п/п) обсяги реалізації на забій с/г тварин (у живій масі) зменшилися на 2,6% (ріст на 0,3% у січні-липні 2020р.). За даними Держстату у січні-липні 2021р. (п/п) середні ціни реалізації свиней (живих) зменшилися на 1,9% («плюс» 3,5% у січні-липні 2020р.), тоді як ВРХ – зросли на 20,8% («плюс» 8,2% відповідно), птиці – на 36,9% («мінус» 18,1% відповідно).

Регіональний розріз

У січні-липні 2021р. (п/п) зростання спостерігалось у 8 регіонах. Найвище зростання у південних – у Одеській обл. (у 2 рази у січні-липні 2021р.), Миколаївській обл. (на 26,9% відповідно) та Херсонській обл. (на 9,2% відповідно) виключно за рахунок високих результатів у рослинництві. Найбільше скорочення – у Донецькій обл. (на 21,2% у січні-липні 2021р.), Закарпатській обл. (на 14,5% відповідно) та Луганській обл. (на 10,3% відповідно).

Рис.3.3 Внески основних підвидів в індекс тваринницької продукції, в.п.

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономіки

Рис.3.4 Регіональний аспект розвитку сільського господарства у січні-липні 2021р., зміна, у % (п/п)

Джерело. Держстат

4. БУДІВНИЦТВО

ГОЛОВНЕ

У січні-липні 2021р. обсяг виробленої будівельної продукції залишився на рівні відповідного періоду 2020р.

У поточному році збільшення собівартості будівельної діяльності є основним стримуючим фактором незважаючи на активну реалізацію проектів у житловому будівництві (зупинених під час дії жорстких карантинних обмежень) на тлі поживлення іпотечного кредитування, активізацію попиту з боку виробничого сектору, а також високі обсяги фінансування з боку держави інфраструктурних об'єктів.

Як результат, у січні-липні 2021р. (п/п), індекс будівельної продукції залишився на рівні відповідного періоду попереднього року - 0% (у січні-червні 2021р. – «плюс» 0,2% та у січні-липні 2020р. – «мінус» 2,8%).

Довідково. За даними Держстату у липні 2021р. скорегований індекс на ефект календарних днів зріс на 0,5%. (у червні 2021р. – на 21% відповідно).

Частка нового будівництва складала 35,6%, ремонту (капітального та поточного) – 36,5% та реконструкції та технічного переоснащення – 27,9%.

За даними НБУ у липні підприємства будівництва другий місяць поспіль найоптимістичніше серед інших ВЕД оцінюють результати своєї діяльності (так індекс очікувань ділової активності становив 55,8 порівняно з 58,1 у червні 2021р.) на тлі сезонного поживлення діяльності з будівництва доріг і автострад, а також збільшення інвестиційного попиту на житлові та нежитлові будівлі.

Ключові показники	Місячна зміна, %			Кумулятивна зміна, %		Внесок, в.п.
	07.2020	06.2021	07.2021	01-07.2020	01-07.2021	
Будівництво	3,4	21,0	-0,5	-2,8	0,0	-
Будівлі	-11,5	9,5	13,4	-8,2	5,2	2,4
Житлові	-31,3	24,1	39,3	-20,3	19,9	3,5
Нежитлові	3,5	1,3	0,3	1,4	-3,9	-1,1
Інженерні споруди	15,7	29,3	-9,3	2,2	-4,3	-2,4

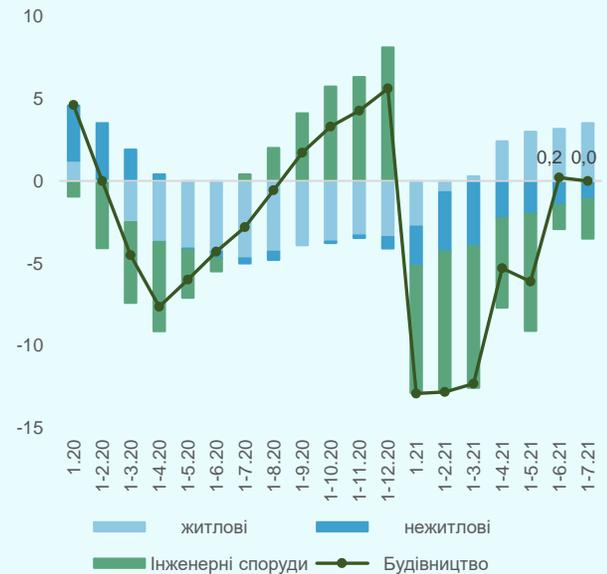
Джерело: Держстат, розрахунки Мінекономіки

Позитивний вплив на розвиток будівництва чинили наступні фактори:

активна реалізація проектів у житловому будівництві (зупинених під час дії жорстких карантинних обмежень) на тлі поживлення іпотечного кредитування (обсяги житлового будівництва у січні-липні 2021р. зросли на 19,9% («плюс» 16,4% у січні-червні 2021р. та «мінус» 20,3% у січні-липні 2020р.));

Довідково. За даними НБУ іпотечні кредити в національній валюті станом на кінець липня 2021р. порівняно з даними станом на кінець 2020р. зросли на 6,1%.

Рис.4.1 Внески підвидів будівництва в індекс будівельної продукції, в.п

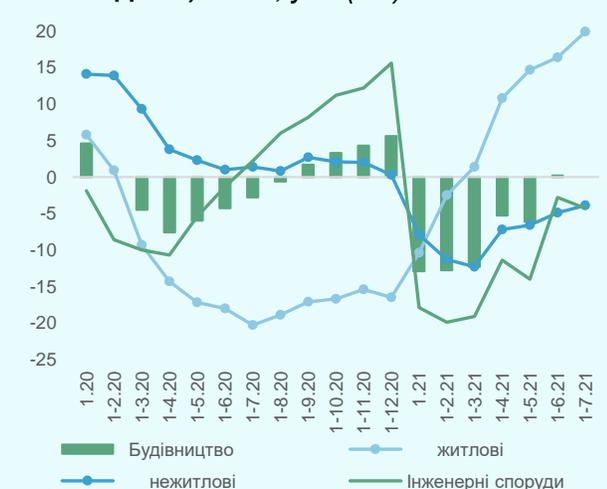
Джерело. Держстат, розрахунок Мінекономіки

Рис.4.2 Індекс будівельної продукції, зміна, у % (р/р)

Джерело. Держстат

Рис.4.3 Індекс будівельної продукції за видами, зміна, у % (п/п)

Джерело. Держстат

За даними Мінфіну станом на 30.08.2021 уповноваженими банками з виконання Державної програми «Доступна іпотека 7%» підписано 759 кредитних договорів на загальну суму 643,78 млн грн, з них 23,16% на первинному ринку.

Відновлення інвестиційної активності підприємств реального сектору на тлі покращення виробничої ситуації (будівництво нежитлових будівель уповільнило темпи падіння до 3,9% у січні-липні 2021р. порівняно з «мінус» 4,9% у січні-червні 2021р. («плюс» 1,4% у січні-липні 2020р.)).

Довідково. У I півр. 2021р. (п/п) індекс капітальних інвестицій зріс на 4,2%, у т. ч. ВЕД «Сільське, лісове та рибне господарство» - на 19,3%, ВЕД «Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів» - на 1% та ВЕД «Промисловість» - на 0,9%.

Стримували розвиток будівництва:

збільшення рівня витратності виконання будівельних робіт на тлі здорожчання проміжних матеріалів, що, зокрема, найбільш негативно відобразилось на динаміці будівництва інженерних споруд - падіння поглибилось до 4,3% у січні-липні 2021р. порівняно з «мінус» 2,8% у січні-червні 2021р. («плюс» 2,2% у січні-липні 2020р.)).

Довідково. За даними Держстату у січні-липні 2021р. (п/п) ціни у будівництві зросли на 15,8% («плюс» 1,4% у січні-липні 2020р.) (у т. ч. інженерних споруд – на 22,3% («плюс» 0,7% відповідно)), ціни виробників на гумові і пластмасові вироби, іншої неметалевої мінеральної продукції – зросли на 7,3% («плюс» 1,6% відповідно), металургійної продукції – на 43,8% («мінус» 11,5% відповідно)

За даними Держказначейства у січні-липні 2021р. (п/п) фінансування державного дорожнього фонду було більшим у 1,9 раза порівняно з січнем-липнем 2020р.

Прийняття в експлуатацію будівель

За підсумком I півр. 2021р. (п/п) площа прийнятих в експлуатацію житлових будівель зросла на 24,4% («мінус» 21,5% у I півр. 2020р.), в першу чергу, за рахунок одноквартирних будинків та гуртожитків (зокрема, для військовослужбовців). Площа прийнятих в експлуатацію нежитлових будівель зросла на 41,1% («мінус» 18,7% у I півр. 2020 р.) на тлі зростання попиту з боку підприємств промисловості та торгівлі в умовах поживавлення виробництва.

Регіональний розріз

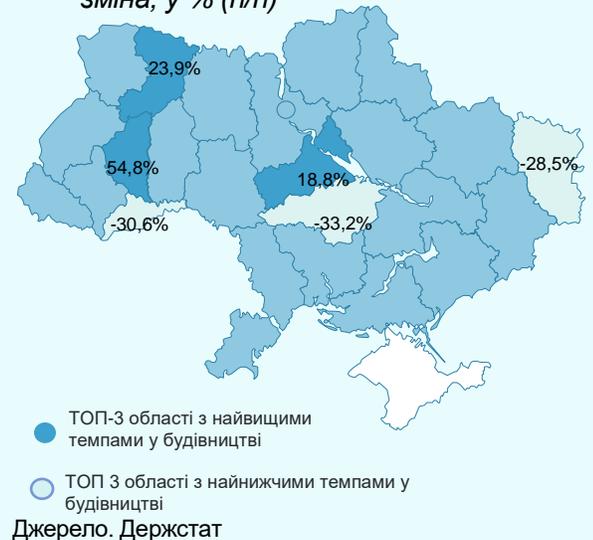
У січні-липні 2021р. (п/п) зростання спостерігалось в 11 регіонах, найбільше - у Тернопільській обл. (у 1,5 раза у січні-липні 2021р.), Рівненській обл. (на 23,9% відповідно) та Черкаській обл. (на 18,8% відповідно). Значне зростання пов'язано, в першу чергу, з будівництвом інженерних споруд (інфраструктурні та промислові об'єкти та ін.) та житлових будівель. Найбільше скорочення – Кіровоградській у обл. (на 33,2% у січні-липні 2021р.), Чернівецькій обл. (на 30,6% відповідно) та Луганській обл. (на 28,5% відповідно) – скорочення переважно спостерігається у будівництві всіх видів будівельної продукції.

Рис.4.4 Загальна площа прийнятих в експлуатацію будівель, зміна, у % (п/п)

Джерело. Держстат

Рис.4.5 Регіональний аспект розвитку будівництва у січні-липні 2021р., зміна, у % (п/п)

Джерело. Держстат

5. ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ

ГОЛОВНЕ

У січні-липні 2021р., вперше з червня минулого року, внутрішня торгівля продемонструвала скорочення обсягів випуску, яке, за оцінками Мінекономіки, становило 1,0% (зростання на 0,9% за 6 міс. 2021р., на 0,8% за 7 міс. 2020р.), що, в більшій мірі, спричинено суттєвим падінням оптового товарообороту – на 8,0% (на 5,7% за 6 міс. 2021р., на 1,3% за 7 міс. 2020р.), з негативним внеском до загального обсягу на рівні 5,4 в.п.

У свою чергу, розширення споживчого попиту та відновлення економічної активності у більшості сфер економіки на тлі послаблення карантинних обмежень в усіх регіонах сприяли зростанню обороту роздрібною торгівлі на 13,0% (13,8% за 6 міс. 2021р., 5,5% за 7 міс. 2020р.) з позитивним внеском у розвиток внутрішньої торгівлі на рівні 4,4 в.п.

Ключові фактори, що стримували динаміку внутрішньої торгівлі:

зниження попиту на послуги оптової торгівлі з боку окремих промислових підприємств (зокрема виробників споживчих товарів короткострокового використання та групи «енергія»);

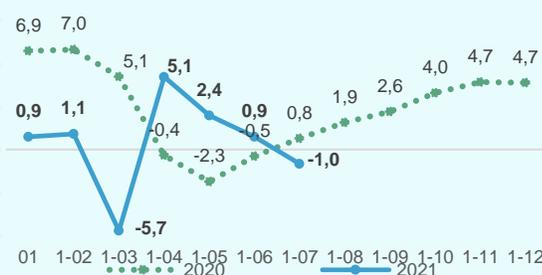
стримані настрої бізнесу у сфері торгівлі (за даними Національного банку індекс очікувань ділової активності сфери торгівлі у липні хоч і дещо поліпшився порівняно з червнем 2021р. – 49,7 п. проти 48,2 п., проте ще не досягнув нейтрального рівня в 50 п.);

зменшення показника ланковості перепродажу непродовольчих товарів в оптової торгівлі, які складають 83,1% у загальному обсязі оптового товарообороту (у I кв. 2021р. порівняно з I кв. 2020р. ланковість перепродажу товарів зменшилася на 0,2 п. до 2,0, що загалом є позитивним явищем для кінцевого споживача послуг оптової торгівлі).

Ключові фактори, що позитивно впливали на динаміку внутрішньої торгівлі:

стимулювання споживчого попиту населення в умовах збільшення соціальних стандартів (у т.ч. з 01.07.2021 підвищено прожитковий мінімум для осіб, які втратили працездатність (з 1 769 гривень до 1 854 гривень) та відповідно збільшено мінімальну пенсію (з 1 769 грн до 1 854 грн) та надбавки до пенсій за понаднормовий страховий стаж, щомісячну державну адресну допомогу до пенсії учасникам та інвалідам війни, пенсії за особливі заслуги, тобто майже половині

Рис.5.1 Випуск ВЕД «Торгівля», зміна, у % (п/п)

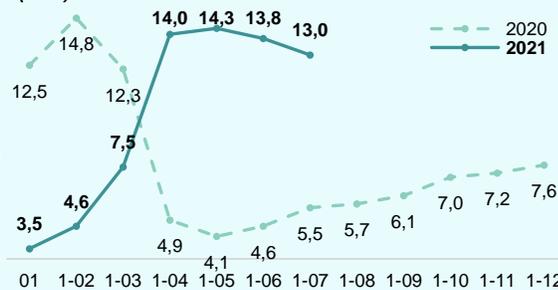
Джерело. Розрахунки Мінекономіки на базі остаточних даних Держстату

Рис. 5.2 Внесок оптової та роздрібною торгівлі у загальний обсяг випуску ВЕД «Торгівля», відсоткових пунктів

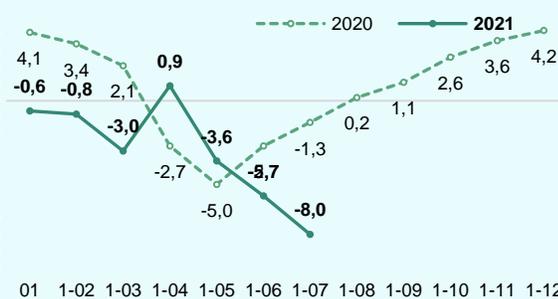
Джерело. Розрахунки Мінекономіки на базі даних Держстату

Рис.5.3 Оборот роздрібною торгівлі, зміна, у % (п/п)

Джерело. Держстат

Рис.5.4 Оптовий товарооборот, зміна, у % (п/п)

Джерело. Держстат

пенсіонерів (яких станом на 01.01.2021 11,1 млн осіб) <https://bit.ly/3xv9ya0>);

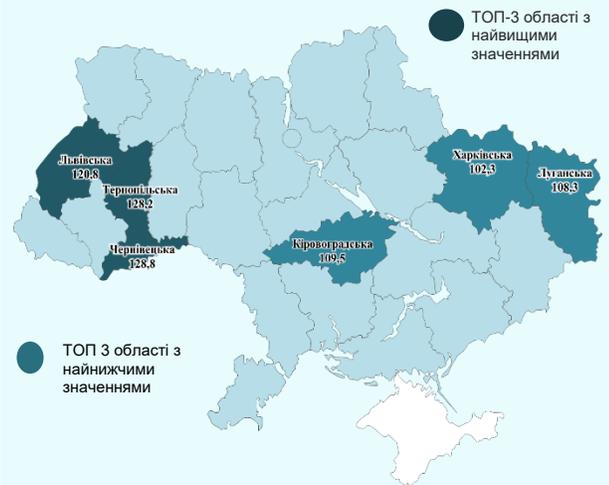
збільшення обсягів отриманих переказів в іноземній валюті із-за меж України (за даними Національного банку у липні 2021р. зростання становило 9,2% (р/р), на 14,6% у червні 2020р.);

зростання споживчого кредитування (станом на кінець липня 2021р. порівняно з аналогічною датою 2020р. обсяг споживчих кредитів збільшився на 7,5%, на кінець червня 2021р. зростання на 6,8%).

Регіональний розріз.

У січні-липні 2021р. динаміка роздрібного сегменту внутрішнього ринку у всіх регіонах була позитивною, у тому числі у 12 областях показник перевищив значення по Україні в цілому.

Рис. 5.5 Регіональний аспект динаміки підприємств обороту роздрібної торгівлі у січні-липні 2021 року, зміна, у % (п/п)

Джерело. Держстат

6. ТРАНСПОРТ, СКЛАДСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО, ПОШТОВА ТА КУР'ЄРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

ГОЛОВНЕ

У липні у транспортній сфері продовжується стабілізація ситуація у більшості видів транспорту з урахуванням низької бази порівняння минулого року, а також пом'якшення карантинних обмежень всередині країни (перехід з 09.06.2021 до «зеленої зони» епідеміологічної небезпеки у всіх регіонах) та поза її межами (з 14.07.2021 Рада ЄС включила Україну до рекомендованого переліку третіх держав, для громадян яких пропонується скасувати тимчасові обмеження на необов'язкові поїздки до ЄС. <https://bit.ly/3xyE3fm>).

Як результат, у січні-липні 2021р. прискорилося зростання обсягів випуску у сфері транспорту² до рівня 2,7% (на 1,2% за 6 міс. 2021р. та «мінус» 15,8% за 7 міс. 2020р.).

Таку динаміку у липні, в першу чергу, визначало: зростання обсягів пасажирообігу на 48,5% (у 2,1р. у червні 2021р.). Така динаміка пояснюється як низькою базою порівняння у липні 2020 року (падіння на 56,5%), так і розпалом туристичного сезону на тлі послаблення або скасування карантинних обмежень в багатьох країнах світу;

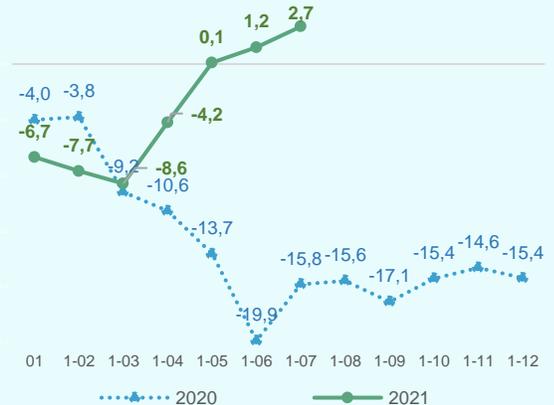
зростання обсягів вантажообігу на 2,0% (р/р) (на 6,9% у червні 2021р., падіння на 14,6% у липні 2020р.) за рахунок відновлення попиту на послуги вантажних перевезень з боку окремих суб'єктів економічної діяльності, які є основними користувачами таких послуг (зокрема, окремих промислових підприємств та будівельної галузі) на тлі поживлення економічної активності як всередині країни, так і поза її межами.

Основними чинниками формування динаміки транспортної сфери у липні 2021р. були: у пасажирському транспорті:

Ключові показники	Місячна зміна, %			Кумулятивна зміна, %		Структура, %	
	07.20	06.21	07.21	01.-07.20	01.-07.21	01-07.20	01-07.21
Пасажирообіг	-56,5	113,9	48,5	-55,8	26,8	100,0	100,0
залізничний	-58,4	231,0	62,3	-64,5	52,0	22,4	26,8
автомобільний	-38,5	5,0	-6,3	-44,3	-3,9	39,8	30,2
водний	-77,1	258,7	32,3	-90,8	126,9	0,005	0,008
авіаційний	-82,0	2208,8	261,9	-68,1	80,8	19,5	27,7
міський	-29,4	27,1	5,5	-40,3	5,6	18,3	15,3
Перевезення пасажирів	-31,6	19,0	2,4	-41,7	4,0	X	X

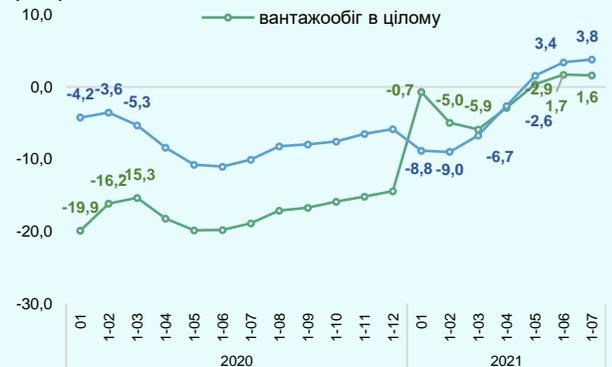
авіаційному – зростання пасажирообігу у 3,6р. (у 23,1р. у червні 2021р. (р/р)), що, обумовлено як низькою базою порівняння у липні 2020р. (падіння на 82,0%), так і поживленням туристичних авіаперельотів у сезон відпусток на тлі послаблення карантинних обмежень для

Рис.6.1 Випуск ВЕД «Транспорт», зміна, у % (п/п)

Джерело. Розрахунки Мінекономіки на базі даних Держстату

Рис. 6.2 Вантажообіг в цілому та без трубопровідного транспорту, зміна, у % (п/п)

Джерело. Держстат

Рис. 6.3 Пасажирообіг / перевезення пасажирів, зміна, кумулятивно, зміна, у % (п/п)

Джерело. Держстат

туристів у окремих країнах світу в умовах виходу України на «зелений рівень» епідемічної небезпеки, а також відновленням ряду міжнародних рейсів до Європи і виходом на авіаційний ринок України нових вітчизняних перевізників;

Довідково. За даними МЗС України станом на 30.07.2021 для туристичних подорожей для українців відкрито кордони 124 країн світу.

залізничному – зростання у 1,6р. (зростання у 3,3р. у черні 2021р. (р/р)) що, обумовлено низькою статбазою у липні 2020р. (падіння на 58,4%), так і пошвавленням попиту на перевезення у сезон відпусток на тлі послаблення карантинних обмежень всередині країни та поза її межами;

Довідково. За даними АТ «Укрзалізниця» за липень 2021 року перевезено близько 3,2 млн пас. у далекому сполученні - 70% від докарантинного рівня. Відновлено 77% від пікової кількості потягів порівняно з 2019р. - зараз курсує 100 потягів. <https://bit.ly/3iADxJr>

автомобільному – скорочення пасажирообігу на 6,3% (зростання на 5% у червні 2021р. (р/р), падіння на 38,5% у липні 2020р.) з урахуванням скорочення кількості перевезених пасажирів у липні на 5,3% (зростання на 4,3% у червні 2021р.) в умовах переорієнтації на інші види транспорту (зокрема авіаційний, залізничний та власне авто).

у вантажному транспорті:

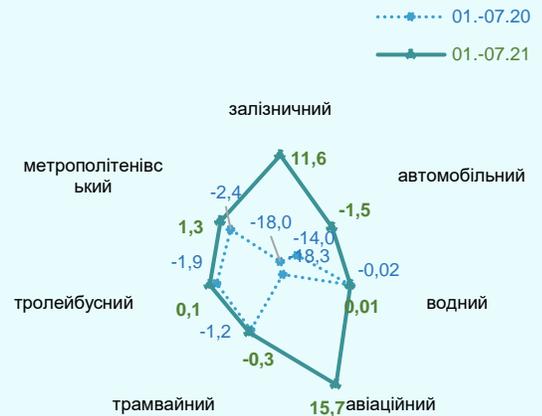
Ключові показники	Місячна зміна, %			Кумулятивна зміна, %		Структура, %	
	07.20	06.21	07.21	01.-07.20	01.-07.21	01-07.20	01-07.21
Вантажообіг	-14,6	6,9	2,0	-18,9	1,6	100,0	100,0
залізничний	-1,7	9,8	6,3	-9,0	3,0	60,7	61,5
автомобільний	-16,5	18,0	14,4	-13,9	7,4	14,9	15,7
водний	-30,9	0,9	9,3	-15,4	0,6	1,0	1,0
авіаційний	-28,8	40,5	47,4	5,4	5,9	23,3	21,7
трубопровідний	-32,6	-5,7	-14,9	-38,7	-5,9	0,11	0,12
Вантажообіг без труби	-5,7	11,3	8,0	-10,0	3,8	Х	Х
Перевезення вантажів	-10,6	7,1	6,7	-15,1	4,7	Х	Х

автомобільному – зростання вантажообігу на 14,4% (18% у червні 2021р. (р/р)) пов'язано як з низькою базою порівняння минулого року (падіння на 16,5% у липні 2020р.), так і за рахунок підвищення попиту з боку промислових підприємств, будівельної сфери та роздрібного сегменту внутрішнього ринку;

залізничному – зростання на 6,3% (на 9,8% у червні 2021р. (р/р), скорочення на 1,7% у липні 2020р.) з урахування збільшення попиту з боку реального сектора та поліпшення якості планування руху в АТ «Укрзалізниця».

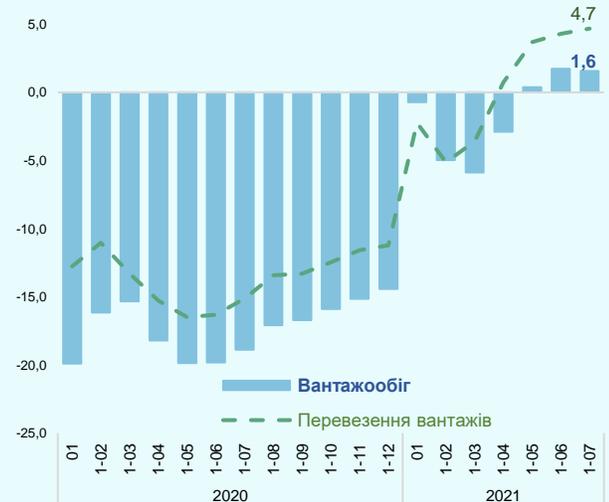
Довідково. За даними Держстату у липні 2021р. залізницею перевезено (руда – 26%, будматеріали – 25,2%, кам'яне вугілля – 15,3%, інші вантажі – 8%, чорні метали – 7,3% та зерно і продукти перемелу – 5,3%), які складають 87% у загальному обсязі відправлених вантажів.

Рис. 6.4 Внесок основних видів пасажирського транспорту у загальний обсяг пасажирообігу, відсоткових пунктів

Джерело. Розрахунки Мінекономіки на базі даних Держстату

Рис. 6.5 Вантажообіг/перевезення вантажів, зміна, у % (п/п)

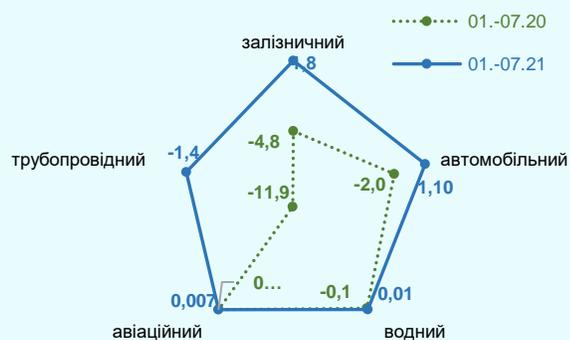

Джерело. Держстат

трубопроводному – поглиблення падіння до 14,9% (скорочення на 5,7% у червні 2021р. (р/р)) на тлі низької бази порівняння минулого року (падіння на 32,6%) через зловживання «Газпрому» домінуючою позицією на ринку (з метою домогтися схвалення запуску проекту «Північний потік-2»), зокрема відмова «Газпрому» від бронювання додаткових потужностей для постачання додаткових обсягів газу до ЄС попри низькі для цього періоду обсяги газу в європейських газових сховищах і планову зупинку маршрутів Ямал-Європа та «Північний потік-1». Щоб компенсувати європейцям недоотримані обсяги газу, та при цьому не нарощувати додатковий транзит через Україну, Газпром спустошує свої ПСГ у Європі. <https://bit.ly/3yAQwAx>

Довідково. Відповідно до даних системи AGSI+ Асоціації європейських операторів підземних газових сховищ (GSE) рівень наповнення ПГС країн ЄС-28 станом на 31.07.2021 становив майже 57% проти понад 85% станом на аналогічну дату минулого року. За даними ТОВ "Оператор ГТС України" з України до Європи у липні протранспортовано 3,85 млрд м³ газу, що на 52,5% менше липня 2020р., проте на 3,5% вище за показник червня 2021р.

Рис. 6.6 Внесок основних видів вантажного транспорту у загальний обсяг вантажообігу, відсоткових пунктів

Джерело. Розрахунки Мінекономіки на базі даних Держстату

ДОДАТКИ

Показники розвитку окремих секторів економіки

Показники	Період	2016	2017	2018	2019	01.-07.20	2020	01.-07.21
Промисловість		4,0	1,1	3,0	-0,5	-6,9	-4,5	1,8
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів		1,1	-3,5	3,4	-1,6	-5,4	-3,0	1,8
Переробна промисловість		5,6	5,2	2,9	0,9	-8,1	-5,9	1,8
В-во харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів		7,4	6,3	-1,3	3,3	1,4	-0,8	-11,4
Текстильне в-во, в-во одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів		7,9	9,7	-3,4	-7,5	-13,7	-6,1	6,7
Виготовлення виробів з деревини, в-во паперу та поліграфічна діяльність		-1,3	8,8	2,2	-5,2	-8	-2,9	9,0
В-во коксу та продуктів нафтоперероблення		6,8	-6,6	6,8	3,1	-0,3	-2,0	2,5
В-во хімічних речовин і хімічної продукції		3,2	2,3	15,3	12,9	9,5	5,1	4,2
В-во основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів		10,4	3,6	-5,0	3,7	0,9	3,0	-1,4
В-во гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції		11,1	5,3	0,8	6,7	-7,0	0,1	12,4
Металургійне в-во, в-во готових металевих виробів, крім машин і устаткування		5,0	-2,6	0,8	-1,4	-13,4	-8,7	7,4
Машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування		1,8	11,7	12,4	-2,2	-21,2	-17,6	10,4
В-во меблів, ін продукції; ремонт і монтаж машин і устаткування		6,2	11,9	10,4	3,0	-14,4	-10,4	16,4
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря		3,1	-6,0	3,0	-4,4	-4,3	-0,9	1,7
<i>Товари проміжного споживання</i>		4,4	-1,7	2,1	-0,9	-7,8	-3,4	9,2
<i>Інвестиційні товари</i>		2,1	12,0	14,5	-1,0	-22,8	-20,5	4,3
<i>Споживчі товари короткострокового використання</i>		7,8	7,1	-1,1	1,9	-0,3	-1,0	-9,2
<i>Споживчі товари тривалого використання</i>		0,2	17,6	2,3	6,0	-12,0	-1,9	33,6
<i>Енергія</i>		1,9	-3,9	3,2	-2,0	-4,5	-2,4	-0,2
Індекс сільськогосподарської продукції		6,3	-2,2	8,2	1,4	-11,2	-10,1	2,5
Рослинництво		9,1	-2,9	10,2	1,8	-15,7	-12,1	7,0
Тваринництво		-2,7	0,2	1,2	0,2	-2,5	-2,5	-4,9
Індекс будівельної продукції		17,4	26,3	8,5	23,6	-2,8	5,6	0,0
житлові будівлі		13,0	16,3	0,9	3,0	-20,3	-18,5	19,9
нежитлові будівлі		17,4	26,1	5,7	27,4	1,4	-2,7	-3,9
інженерні споруди		11,0	31,7	13,6	23,3	2,2	14,8	-4,3
Оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів		4,6	3,9	4,6	3,2	0,8	4,7	-1,0
оптова торгівля		4,7	2,8	3,6	-0,5	-1,3	4,2	-8,0
роздрібна торгівля		4,3	6,5	6,2	10,3	5,5	7,6	13,0
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність		3,5	3,6	1,5	7,7	-15,8	-15,4	2,7
Вантажообіг		2,6	5,9	-3,3	2,1	-18,9	-14,4	1,6
Пасажирообіг		5,3	7,6	5,1	2,6	-55,8	-54,2	26,8

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономіки